

НАШЕ

ЖИТТЯ

Газета виходить
щотижня
з липня 1967 року

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 42 (583)

Субота, 21 жовтня 1978 року

Ціна 2 коп.

ЗИМА СПИТАЄ

Все коротші дні і довгі прохолодні ночі нагадують нам, що наближається зима — один з найвідповідальніших періодів у трудовій діяльності господарників, в тому числі УВП і виробничих об'єднань УТОГ. Від того, як вони підготуються до холодного сезону у великій мірі залежатимуть умови праці, ритмічна робота підприємств, а, отже, і успішне виконання планів та зобов'язань.

Про це не забувають керівники переважної більшості учбово-виробничих підприємств та об'єднань, культосвітніх закладів і організацій Товариства.

Добре проведено підготовку до роботи в осінньо-зимовий період на Полтавському УВП-2. Тут заздалегідь перевірили стан всіх приміщень і систем, накреслили заходи, призначили відповідальних за їх виконання.

На підприємстві вже зроблено ремонт приміщень дільниць, приведено до порядку опалювальну, вентиляційну і освітлювальну системи, створено запаси сировини і матеріалів, необхідні для потреб підприємства. Поряд з цим проводиться надбудова другого поверху над токарно-пресувальною дільницею, що дозволить розширити виробничі площі і прискорити освоєння нових виробів у 1979 році.

Непогано проведено підготовку до роботи взимку на Донецькому виробничому об'єднанні «Електромагніт», Чернівецькому, Конотопському, Харківському № 2 та багатьох інших підприємствах.

Проте, як свідчать факти, ще не скрізь в нашому Товаристві пройнялися належною відповідальністю у справі підготовки до роботи в осінньо-зимовий період. На деяких підприємствах належить виконати великий обсяг підготовчих робіт, але їх виконання посувається дуже повільно. Це, зокрема, стосується Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт». Не повністю виконано накреслені заходи по підготовці до зими на Дніпродзержинському, Ужгородському № 1 та інших підприємствах.

Мають місце й інші недоробки. Якщо, скажімо, всі виробничі служби Дніпропетровського УВП підготувалися до зими добре, то тут не забезпечили паливом робітників. Таке ж становище і на Ужгородському УВП-2.

Керівники деяких підприємств, мабуть, забули, що в підготовці до роботи взимку немає дрібниць. Дірявий дах, незасклене вікно, невідремонтована під'їзна дорога можуть стати серйозною перешкодою в роботі трудових колективів.

Нині, в період підготовки до настання холодів, особливого значення набуває раціональне використання паливних і енергетичних ресурсів. В. І. Ленін вчив: господарювати економно, починати втілення у життя величезних планів з турботи про бережливість.

І тут особливо важливу роль повинен відіграти чіткий облік і контроль. Особливо якщо зважити на те, що в цьому році значно зменшені ліміти Товариству на електроенергію і природний газ. Проте саме через недостатній контроль та облік на Єнакієвському і Дніпродзержинському УВП допущено значну перевитрату електроенергії. Це ж спостерігається і на деяких інших підприємствах.

На початку цього року керівників та інженерно-технічних працівників підприємств було зобов'язано розробити організаційно-технічні заходи по раціональному витрачання пального, електричної і теплової енергії на основі впровадження прогресивних, науково обґрунтованих норм, здійснення суворого режиму економії, своєчасно звітувати про це Центральному правлінню УТОГ. Але такі підприємства, як Артемівське, Конотопське, Лубенське, Чернігівське, Запорізьке, Херсонське, Сімферопольське, Сумське, Комунарське, Дрогобицьке, Чернівецьке систематично порушують звітність, а Харківське № 1, Білоцерківське, Єнакіївське, Ужгородське № 1 і Вінницьке УВП взагалі не зробили заходів в цьому напрямку.

Відкладати справу підготовки до зими нікуди. Час квалить, отже, керівники підприємств зобов'язані вжити всіх заходів, щоб у найближчий час ліквідувати наявні недоліки і недоробки, а громадські організації — проконтролювати здійснення намічених заходів.

Слід подбати також про створення належного затишку у гуртожитках, про забезпечення робітників паливом. Одним словом, потурбуватися про всі умови для високопродуктивної, плідної роботи працівників, що стане головною запорукою здійснення виробничої програми третього і успішного початку четвертого року десятої п'ятирічки.

СВЯТО ДРУЖБИ І БРАТЕРСТВА

14 жовтня в Єревані відбулося спільне урочисте засідання Центрального Комітету Компартії Вірменії і Верховної Ради Вірменської РСР з нагоди святкування знаменного ювілею — 150-річчя входження Вірменії до складу Росії.

На засіданні виступив з промовою член Політбюро ЦК КПРС, Міністр оборони СРСР маршал Радянського Союзу Д. Ф. Устинов.

Товариш Д. Ф. Устинов зачитав указ Президії Верховної Ради

СРСР про нагородження Вірменської РСР орденом Леніна і підтримав оплески учасників засідання прикріпив орден до прапора республіки.

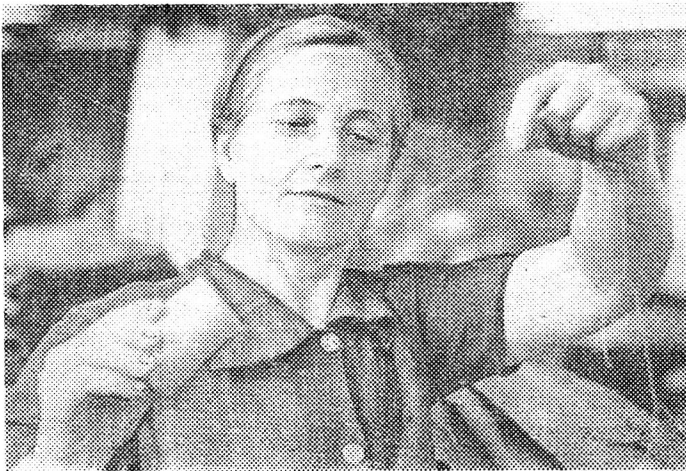
З величезним піднесенням учасники урочистого засідання прийняли вітальний лист Центральному Комітету КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Раді Міністрів СРСР, товаришеві Л. І. Брежневу.

(ТАРС).

У РАДІ МІНІСТРІВ СРСР

Рада Міністрів СРСР постановила перенести день відпочинку з суботи 4 листопада на понеділок 6 листопада 1978 р.

НА ПЕРЕДЖОВТНЕВІЙ ВАХТІ

Багато славних трудівниць працює на Харківському учбово-виробничому підприємстві № 2. Серед них і швачка Олександра Михайлівна Литвинова. Прагнучи гідно відзначити 61-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції, ударниця комуністичної праці добивається високої продуктивності роботи, йде із значним випередженням виробничого графіка. Трудівниця в середньому виконує змінні норми на 130 процентів, здає продукцію з першого пред'явлення.

Олександра Михайлівна активна наставниця: навчає молодь своїй професії, передає їй багатий досвід.

На знімку: О. М. Литвинова.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

Григорій Федорович Мирнов вже тридцять п'ятий рік трудиться слюсарем-складальником металоконструкцій в Центральних електромеханічних майстернях тресту «Воршиловградшахтопроходка», відділок якого знаходиться у місті Красnodон.

Ставши на переджовтневую трудову вахту, він виконує виробничі завдання на 110—120 процентів.

За багаторічну та сумлінну роботу, ударник комуністичної праці Г. Ф. Мирнов має одинадцять подяк, тричі нагороджувався Почесною грамотою, а фото ветерана праці занесено на Дошку Пошани підприємства.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

ДЕНЬ РЕСПУБЛІКИ

ЩЕДРІСТЬ
О НОВЛЕНИХ ГЕКТАРІВ

Будівники найбільшої на Україні осушувально-зрошувальної системи «Прип'ять» завершили передачу колгоспам Заріченського району першої тисячі гектарів меліорованих земель. Заболочена долина Прип'яті — найбільшого правого притоку Дніпра перетворюється на зону родючості. На території п'ятдесяти колгоспів і радгоспів Волинської і Ровенської областей споруджуються багатокіло-

метрові дамби, насосні станції, інші гідромеліоративні об'єкти.

КОЖНА ЗМІНА —
УДАРНА

«За зміну — півтори норми!» — під таким девізом працюють на перевезенні цукрових буряків у колгоспі «Заповіт Ілліча» Чорнобаївського району члени комсомольсько-молодіжної бригади автотранспорту № 2233. П'ять екіпажів на відстань тридцять кілометрів доставляють у півтора — два рази більше коренів.

Почин передовиків підтримали понад 150 комсомольсько-молодіжних бригад водіїв Черкащини.

СТАВ ДО ЛАДУ
ЕЛЕВАТОР

За новим маршрутом пішли машини з зерном пізніх культур із господарств Шаргородського району. На станції Рахни на три місяці раніше строку стала до ладу перша черга одного з найбільших елеваторів у республіці.

Повністю завершили спорудження підприємства проектною потужністю 143 тисячі тонн намічено в четвертому кварталі наступного року. Але колектив поїзда № 4 тресту «Укрелеватормлинбуд», зв'язавши свої можливості, зобов'язався здати об'єкт на початку року.

(РАТАУ).

ТОВАРИ—
НАРОДОВІ

НОВОСІБІРСЬК. Шістдесят новинок продукції промислових підприємств Сибіру з'явилося на стендах Західно-Сибірського філіалу Всесоюзного павільйону краших зразків товарів народного споживання. Багато з них рекомендовані до серійного виробництва. Незабаром вони надійдуть у магазини країни.

КИЇВ. Одяг з двошарового трикотажу, розробленого спеціалістами Українського науково-дослідного інституту по переробці штучних і синтетичних волокон, випущено на фабриці «Киянка».

У такому трикотажі шерстяні або синтетичні полотна не прилягають щільно одні до одних, а з'єднані легкими петлями. Повітряний прошарок посилює теплозахисні властивості матеріалу. Одяг з нового трикотажу нарядний, міцний, не мнеться. Виробництво ви-

сокооб'ємного трикотажу не вимагатиме принципово нової техніки.

РИГА. Сподобались покупцям тонкостінні сервізи — нова продукція фарфорового заводу. За рекомендацією служби попиту на підприємстві зростає випуск цього красивого посуду. Механізуючи виробництво, рижани відправляють до кінця року в магазини більш як два мільйони виробів з тонкостінного фарфору.

(ТАРС—РАТАУ).

КОРЧАГІНСЬКИЙ ГАРТ

IV. У ЛАВАХ БУДІВНИКІВ

ковалю. Василь Федорович побачив, що Вітя уважно і, не поспішаючи, витягав з горна розпалений шмат металу, вдарив ним об ковадло і вогненні іскри кидалися врозтіч. Коваль привітно всміхався хлопчиків, брав у руки молот, легким ударом показував підручному — і робота закипала. Так день у день, рік у рік осягав Вітя науку.

Невдовзі про молодого ковалю пішла слава не тільки в Коськові, а й у Шепетівському районі.

Якось на районних зборах членів Товариства Жуковський сказав Зінаїді Іванівні Клепарській, що Вітя дуже здібний і є підстави думати, що у кузні не розкриються всі можливості хлопця, що він піде далеко...

Передбачення старого ковалю збулись. Уже 17-й рік Віктор Свиридович Заєць працює в Шепетівському районному об'єднанні «Сільгосптехніка».

Це були роки не тільки вдосконалення, як ковалю, а й оволодіння новими спеціальностями. Як і в дитячі роки, Віктор Свиридович

уважно придивлявся до роботи спеціалістів «Сільгосптехніки» і ловив найважливіше.

Незабаром він оволодів професіями слюсаря, свердлувальника, токаря, фрезерувальника, зварювальника. Велика любов до своїх професій змушує постійно самовдосконалюватися. Його трудовим університетом стали майстерні «Сільгосптехніки».

На перший погляд Віктор Свиридович непомітний чоловік, але є таке, що вирізняє його з-поміж інших. Це, перш за все, високий професіоналізм, ерудиція, виключна майстерність. Про нього кажуть: «Розум не тільки в голові, а й у руках». Будь-яку роботу виконує легко, без особливих фізичних зусиль, метушлив. Бере метал не силою, а розумом, працює вдумливо. У нього на рахунок багато раціоналізаторських пропозицій і винаходів. Чимало виготовлених власноручно пристосувань, інструментів, штампів та іншого, що полегшує працю, підвищує продуктивність, дає великий економічний ефект.

Якщо при ремонті не вистачає запасних деталей, Віктор Свиридович не сидить, склавши руки. Він реставрує, повертає до життя зношені деталі і пускає їх у діло.

Колісь Віктор Заєць сам вчився в інших. Тепер він вчить молодших, ділиться з ними досвідом. До нього часто звертаються за порадою і допомогою працівники «Сільгосптехніки».

Батьківщина високо оцінила скромну працю ударника комуністичної праці Віктора Свиридовича Зайця, нагородивши його орденом Трудового Червоного Прапора і орденом Жовтневої революції.

Активну участь бере Віктор Свиридович Заєць і в роботі Шепетівського клубу та міжрайвідділу, який уже більше тридцяти років очолює З. І. Клепарська.

* * *

Якось само собою вже стало правилом у шепетівців — в день народження Миколи Островського члени УТОГ ідуть в музей, щоб знову і знову відчувати, що він поруч, що його подум'яне життя надихає їх на величкі звершення.

С. КИСЕЛЬОВ.

Хмельницька обл.

ВНЕСОК МОЛОДИХ

Звітно-виборні комсомольські збори Конотопського УВП проходили в урочистій обстановці. Їх відкрив секретар комсомольського бюро Г. Н. Єфіменко. До президії обрано кращих комсомольців, активістів, передовиків виробництва.

Г. Н. Єфіменко прозвітувала про роботу первинної організації, назвала імена активістів, передовиків виробництва з числа членів ВЛКСМ, зупинилася і на недоліках в роботі. Вона сказала, що всі комсомольці виконують норми виробітку, більше половини з них — ударники комуністичної праці, двоє — працюють з особистим кмітливим.

Комсомольці уважно вислухали звітну доповідь. В обговоренні взяло участь вісім чоловік. Вони розповіли про роботу комсомольських груп, про передові методи праці, критикували бюро за неухвалне ставлення до пропозицій членів ВЛКСМ.

Т. Піскун розповіла про роботу комсомольської групи, про виконання виробничих планів, доручень. Г. Петрусенко у своєму виступі зупинилася на виконанні комсомольцями соціалістичних зобов'язань, про те, що девізом роботи у них стали слова: «Жодного відстаючого поруч».

Збори належно оцінили і роботу «Комсомольського прожектора», який впливає на порушників трудової і технологічної дисципліни. Обрано новий склад комсомольського бюро і штабу «Комсомольського прожектора».

А. ЖОГОВ,
заст. директора УВП
з виховної роботи.

ХИСТ ТРУДІВНИКА, АКТОРА

Коли на Одеському виробничому об'єднанні «Медлабортехніка» було оголошено змагання за звання «Кращий за професією», одним з перших активно включився в нього член УТОГ Олександр Миколайович Белов. При підведенні підсумків трудового суперництва за шість місяців цього року він за рішенням адміністрації і комітету профспілки занесений до списків переможців. Йому присвоєно це високе звання і вручено грошову премію.

Олександр Миколайович — паяльник, ударник комуністичної праці. Закоханий у свою професію, вкладає в неї весь свій робітничий хист. Зміни завдання виконує на 130 процентів при відмінній якості.

Але це тільки один аспект його діяльності. Широку натуру Олександра Миколайовича не можна уявити без його активної і багаторічної участі в художній самодіяльності Одеського будинку культури глухих. Він тричі нагороджений золотими медалями фестивалів. За підсумками третього туру першого Всеукраїнського фестивалю художньої самодіяльності О. М. Белову присвоєно почесне звання лауреата і вручено диплом.

Він — актор-любитель комедійного плану. Особливо полюбився глядачам у ролі бравого солдата Швейка з однойменної п'єси. Беручи участь у спектаклях на виробничу тему, дотепно висміює прогульщиків, дармоїдів, п'яниць. Зокрема, таким він постає у виставах-жартах «Виробничі характеристики», «Небезпечна хвороба», «Говістий і тонкий» та інших.

Г. ЮХИМЕНКО.

Добре працює токарь п'ятого розряду ремонтно-механічної дільниці Ворошиловградського УВП Олександр Єлізарович Романов. Він забезпечує безперебійну і безаварійну роботу устаткування на підприємстві.

На знімку: О. Є. Романов за обробкою гвинта повзуна до шестидесятитонного преса.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

НА НИХ РІВНЯЮТЬСЯ

Трудовники Чернівецького УВП, як і всі радянські люди, широко розгорнули соціалістичне змагання за дострокове виконання планів третього року і десятої п'ятирічки в цілому.

На цехових звітно-виборних профспілкових зборах звучали трудові рапорти про досягнуті успіхи. Наприклад, робітниця М. М. Абрамчук, М. О. Толук, Н. А. Килигой здійснили свої особисті трирічні завдання ще в березні цього року. Нині на їх трудовому календарі квітень 1979 року.

Із значним випередженням виробничої програми трудяться чле-

ни колективу плетільної дільниці цеху № 1 ветерани праці Г. О. Романюк, Г. Ф. Журавльова, Т. М. Лознян, Б. В. Швець, Н. С. Жмурко та інші. Ініціативу старших товаришів підтримують молоді робітниця УВП, комсомолки, зокрема, Ганна Комісарчук, Майя Півторах, Тетяна Никифорова.

29 чоловік у цеху № 1 працюють на самоконтролі. Серед них ті, чий доблесний труд відзначений урядовими нагородами. Це Є. К. Кисельов, З. М. Зіміна, Н. І. Гончарук. На них рівняються, ними гордяться.

Л. АЛЕКСЕЄВА.

ВИХОВАЙ СОБІ ЗМІНУ

ВІДРАДНІ ЗРУШЕННЯ

Комісія Кримської облпрофради по роботі серед глухих робітників та службовців разом з об'єднанням УТОГ добила певного поліпшення такої важливої справи, як наставництво.

На підприємствах, де працюють члени Товариства, проаналізовано роботу наставників, вжито заходів по подальшому розвитку індивідуального і колективного наставництва серед робітників з дефектами слуху, як важливої форми комуністичного виховання молоді, підготовки робітничої зміни. Комісією облпрофради разом з радами наставників підприємств підбираються кадрові робітники для подання шефської допомоги нечуючі молоді, які потім спільним рішенням місцевих профспілки і адміністрації затверджуються наставниками.

Всього таких робітників на підприємствах області налічується двадцять. Це ветерани праці, бригадири і передові виробничники віком від 32 до 55 і більше років, переважна більшість яких має середню освіту і стаж роботи від 15 до 30 років. Наставництвом охоплені слюсарі, токарі, столярні, малярні, наладчики, електрообмотувальники, швачки-мотористи.

Певний досвід по розвитку наставництва серед нечуючої молоді нагромаджено на Симферопольському УВП. На цьому підприємстві за молодими робітниками, випускниками спеціалізованих інтернатів, закріплено десять наставників, в тому числі п'ять чоловік нечуючих. Тут працює рада наставників, яку очолює майстер підготовчого цеху А. Я. Свищ.

Добре зарекомендувала себе як наставник член УТОГ М. І. Антропенко, яка трудиться на УВП з 1955 року — спочатку мотористкою, потім майстром швейної бригади, а нині контролером ВТК. М. І. Антропенко досягла високої професіональної майстерності і хоче ділитися своїм досвідом з

молодими виробничниками, виховуючи в них комуністичне ставлення до праці, уміння підпорядковувати особисті інтереси суспільним, прищеплюючи почуття гордості за свою професію. За час роботи на підприємстві навчила більше сорока молодих робітників. В даний час під її опікою нечуючі Г. П. Лихонос, Т. П. Лихонос і Е. І. Видякіна.

Трудовий і громадський діяльності ветерана дано високу оцінку — вона нагороджена орденом Трудової Слави III ступеня і медаллю «За трудову доблесть».

Наставники УВП, майстер швейної бригади В. М. Грошева — член президії об'єднання УТОГ і керівник швейної бригади Л. П. Бельська навчають глухих С. В. Матяк, А. Е. Омелянчук, Л. В. Чиркову і Г. І. Гушину.

На цьому підприємстві багато із вихованців наставників є учасниками художньої самодіяльності Будинку культури УТОГ. Сім осіб підвищують свій загальноосвітній рівень у вечірній школі робітничої молоді.

Добре зарекомендували себе наставники нечуючої молоді на державних підприємствах. Зокрема, слюсар-складальник Симферопольського заводу продовольчого машинобудування імені Куйбішева В. І. Васев, який володіє двома професіями — токаря і слюсаря, навчає молодого робітника Г. М. Свириденка, маляр Севастопольського заводу імені В. Д. Калмикова Г. І. Пашаніна, наладчик Джанкойського машинобудівного заводу, кавалер ордена Трудової Слави III ступеня В. П. Погребний, швачки-мотористи В. С. Нестеренко з Симферопольської швейно-галантерейної фабрики, яка володіє всіма операціями пошиття одягу, та І. А. Галушко — керівник бригади швачок Симферопольської фабрики культтоварів, що досконало опанувала технологією виробництва, оздоблювальниця цеху

Наполегливо трудяться на Запорізькому УВП ударники комуністичної праці різальник металу Володимир Миколайович Винниченко, майстер дільниці Леонід Борисович Цаліс, штампувальниця Зінаїда Ісаївна Гороховська (на знімку зліва направо). Всі вони виконують норми виробітку на 135 процентів.

Фото П. МІНЬКА.

Зліт правофлангових

Нещодавно в Одеському будинку культури УТОГ відбувся перший зліт передовиків соціалістичного змагання, які працюють на державних підприємствах міста.

З доповіддю «Соціалістичне змагання — рушійна сила праці» виступила голова правління міського відділу УТОГ В. М. Шнайдрок. Вона підкреслила, що члени Товариства вносять вагомий вклад у примноження успіхів трудових колективів. Старший інструктор-перекладач заводу імені Жовтневої революції Н. Волкова відзначила, що члени компактної групи підприємства, в якій налічується 146 осіб, гордяться своїми передовиками, зокрема такими, як Д. Я. Вознюк, В. С. Новак, К. П. Главацький, Ф. П. Киртока. Всі вони завершили виробничу програму трьох років п'ятирічки і нині трудяться в рахунок 1979 року.

З великою увагою був вислуханий виступ робітника заводу «Центроліт» Т. Філіпова, який показує в роботі зразки високопродуктивної праці, виконує змінні норми на 120—150 процентів. Робітник заводу радіально-свердлильних верстатів імені В. І. Леніна Н. В. Гойко розповів про дружню роботу бригади свердлувальників. Трирічне завдання колектив бригади здійснив до 7 жовтня.

Про досягнення трудівників заводу «Будгидравліка» повідомила Л. Чистякова. Колектив підприємства виконав план трьох років п'ятирічки і зайняв перше місце по якості. В цьому велика заслуга і глухих робітників, серед яких Н. А. Александрюк, М. І. Головченко, Н. Дяченко, І. Харченко, П. Чистяков.

Великій групі глухих трудівників було вручено грамоти і грошові премії.

Ю. ГЕР.

Довгий трудовий шлях пройшла на Сумському учбово-виробничому підприємстві Ганна Миколаївна Петренко. За цей час вона досконало оволоділа професією прасувальниці, стала справжнім майстром своєї справи.

Прагнучи достроково здійснити особисте п'ятирічне завдання, Ганна Миколаївна систематично добивається високих виробничих показників, виконує змінні норми на 118 процентів, забезпечує хорошу якість роботи.

За визначні трудові досягнення передовій робітниці присвоєно високе звання ударника комуністичної праці. Вона здобула загальну пошану серед колективу трудівників підприємства.

На знімку: Г. М. Петренко.

Фото П. ЯКОВЕНКА.

У НАШИХ БІЛОРУСЬКИХ ДРУЗІВ

МОБІЛІЗУЮЧА СИЛА

Соціалістичне змагання в сучасних умовах нерозривно зв'язане з науково-технічною революцією. Воно все більше концентрується навколо проблеми ефективності і якості і спрямоване на досягнення високих економічних показників.

Адміністрація і місцевком профспілки Брестського УВП успішно використовують трудове суперництво для підвищення виробничої і громадсько-політичної активності робітників, мобілізації їх на гідну зустріч 60-річчя БРСР і Компартії Білорусії.

На підприємстві розроблені і затверджені умови соціалістичного змагання, в яких визначено його мету, шляхи її досягнення. До змагання залучені всі робітники, інженерно-технічні працівники, колективи бригад, змін і цехів. Підсумки в цехах проводяться щодня, а в цілому по підприємству — щомісяця.

Основну увагу звертають на організацію змагання робітників. За прикладом московського заводу «Динамо» імені С. М. Кірова в основу праці робітників-виробничих покладені особисті виробничі плани, які доводяться на місяць, квартал, рік і п'ятирічку.

Робітники провідних професій борються за досягнення високих кількісних і якісних показників і одержання звання «Кращий за професією». Присвоюється воно кожного кварталу робітникам, які добилися найвищої продуктивності праці, здають продукцію з першого пред'явлення, підвищують свої економічні та професійні знання і передають свій досвід товаришам по праці.

З метою підвищення якості товарів народного вжитку на підприємстві оголошено і проводиться соціалістичне змагання за звання «Відмінник якості» і право переходу на самоконтроль.

Високопродуктивно і якісно трудяться швачки С. О. Козел, О. А. Скрипник, М. Г. Ходяніцька, взутевики М. М. Ляхач, А. В. Столярчук та інші.

На підприємстві широко розгорнуто наставництво. З допомогою ветеранів праці і передовиків виробництва молоді робітники оволодівають професіями швачки, взутевика, наладчика. Всі вони прагнуть гідно зустріти 60-річчя ВЛКСМ і ювілей республіки. В авангарді змагання йдуть комсомольці Тамара Тарда, Олена Шейман, Василь Шпиталев та інші.

За станом на 1 вересня цього року кожний третій робітник-виробничий підприємства виконав план трьох років п'ятирічки.

Значний вклад у підвищення мобілізуючої і виховної ролі соціалістичного змагання вносять інженерно-технічні працівники, зокрема, Л. П. Романенко, В. М. Лях, О. С. Черних, О. М. Бондаренко.

Вони шефствують над бригадами, подають їм допомогу у виконанні соціалістичних зобов'язань, підвищенні професійних і економічних знань робітників. Передовий виробничий досвід переможців змагання вивчається в школі комуністичної праці. Питання організації і керівництва трудовим суперництвом обговорюються на засіданнях постійно діючої виробничої наради.

Велика увага на підприємстві приділяється соціалістичному змаганию колективів бригад. Це й зрозуміло. В первинному виробничо-

му підрозділі вирішується успіх справи. Постійно добивається високих показників колектив бригади Олени Фалімонової. В третьому році п'ятирічки тут освоєно чотири нових фасони чоловічих сорочок.

Зміна майстра М. О. Воєнкової трудиться під девізом: «Продуктивність — висока, якість — відмінна». В цьому році на продукцію швейного цеху не надійшло жодної рекламції.

Значний економічний ефект дає змагання новаторів за кращу раціоналізаторську пропозицію. На підприємстві за два роки і вісім місяців п'ятирічки впроваджено 19 винаходів. Модернізований друкарський верстат для етикеток, сконструйований верстат для насички устілок пучкової частини взуття, налагоджено раціональний розкрій тканин, впроваджені інші технічні новинки.

Колектив підприємства бере активну участь у Всесоюзному громадському огляді ефективності використання сировини, матеріалів і паливно-енергетичних ресурсів. Це дало можливість за два з половиною роки п'ятирічки зекономити 11,3 тисячі метрів бавовняних тканин, 19,8 тисячі дециметрів твердих шкіртоварів і 43,9 тисячі дециметрів хрому.

Колектив Брестського УВП глухих ділом відповідає на поставлені липневим (1978 р.) Пленумом ЦК КПРС завдання, готує гідну зустріч 60-річчю БРСР і Компартії Білорусії.

І. МАЛАШУК,
член комісії Брестської
обласної ради профспілок
по роботі серед глухих.

ОГЛЯД СТІННИХ ГАЗЕТ

Підвищувати роль низової преси у мобілізації глухих трудівників області на виконання рішень партії та уряду — така мета огляду-конкурсу стінних газет, що відбувся у Запорізькому будинку культури.

Перше місце журі присудило стіннійці цього ж культзакладу «За культуру глухих». Газета оперативно відгукується на животрепетні питання з життя членів УТОГ, націлює їх на дострокове виконання планів і соціалістичних зобов'язань третього року десятої п'ятирічки.

Високу оцінку дістала газета гуртожитку УВП (редактор Г. Н. Шапошнікова). Більшість її матеріалів на актуальні теми. Вони висвітлюють працю і побут, виховну роботу, спорт на підприємстві, вміщуються в ній і критичні матеріали. Стіннівка регулярно виходить,

добре оформляється. Зокрема, є в ній фото, яскраві, дотепні малюнки.

Деякі зауваження було зроблено на адресу стінних газет Мелітопольського, Бердянського, Пологівського міськвідділів УТОГ, але в цілому вони також заслуговують позитивної оцінки.

А от сатиричних листків, присвячених бичуванню різних недоліків у житті глухих, було показано лише три. Звичайно, на цілу область і за такий тривалий час це явно мало.

І все ж, незважаючи на деякі недоробки, в цілому огляд-конкурс показав, що редколегії стінних газет добре розуміють свої завдання, спрямовують трудові колективи на вирішення головних завдань комуністичного будівництва.

С. МОРДУШЕНКО.
м. Запоріжжя.

ЛЮДИ НАШОГО ТОВАРИСТВА

Двадцять шість років — такий безперервний трудовий стаж у Товаристві глухих директора Кам'янець-Подільського УВП Геннадія Григоровича Мигала. За півтільки Кам'янець-Подільського міськкому комсомолу він у 1952 році прийшов на учбово-промисловий комбінат глухих на посаду перекладача. Комсомольці підприємства обрали його своїм ватажком.

З перших днів він вливається в його трудовий колектив. За порівняно короткий час оволодіває навиками розмовних жестів з глухонімими. Повсякденна робота все більше втягує його в сам процес виробництва. Він займався поставанням сировини і збутом готової продукції, ознайомився з плануванням і економікою. Вчителями його були майстер цеху А. А. Матковський, економіст Т. Є. Бранфудна, головний бухгалтер Е. Б. Кнеллер та інші.

Так ішли роки. Зростало підприємство, а разом з ним зростає і Геннадій Григорович. Тут, на підприємстві, його приймають у ряди КПРС. А коли в 1957 році виникла необхідність підібрати кандидатуру на посаду директора УПК — думка президії облвідділу УТОГ і міськкому партії була одна: висунути на цю посаду молодого комуніста Г. Г. Мигала.

Підприємство знаходилося у пристосованому приміщенні. Крім швейного цеху і складу, інших служб не було. Та й адміністрація з інженерно-технічними працівниками розміщувалась в одній кімнаті.

В 1967 році вводиться в експлуатацію побудоване приміщення УВП, яке відповідало всім вимогам сучасного підприємства. Колектив зріс у п'ять разів, а, отже, відповідно збільшилась і виробнича програма. Якщо в 1957 році на УПК працювало всього 50 чоловік, маючи план по реалізації готової продукції 750 тисяч карбованців, то в 1967 році вже працювало 250 чоловік при плані реалізації продукції 2 мільйони 660 тисяч карбованців.

Були певні труднощі, але колектив УВП їх подолав. Як завжди і в усьому успіх забезпечували кращі люди УВП такі як Ф. І. Ярославський і А. Н. Васильєв — ро-

бітники закрийного цеху, С. А. Ніколайчук, Н. П. Ярославська, Ю. І. Бондар — швачки-мотористки та інші.

На підприємстві уміло поєднано працю ветеранів і молоді. І кожний, кому доводиться займатися вихованням молодих трудівників у процесі роботи, знає, що легких, проторених шляхів немає. Перед кадровим робітником, ветераном виробництва або спеціалістом, який бере на себе роль вихователя, щоденно виникає багато різних проблем. Вирішення їх зводиться до того, щоб із вчорашніх

школярів зробити самостійних, висококваліфікованих робітників. І це вдається.

У свій час після закінчення школи-інтернату для глухих дітей прийшли на УВП і стали хорошими майстрами Світлана Ніколайчук — швачка-мотористка, чий портрет занесено на алеї ВДНГ України, а її ім'я — до Книги Трудової Слави виставки; Фаїна Ярославська, яка однією з перших на УВП удостоєна ордена Трудової Слави III ступеня. Влившись в ряди колективу, вони не тільки підтримували добрі традиції, але й розвивали їх.

Багато уваги на підприємстві приділяється культурі виробництва. Директор Г. Г. Мигаль дуже часто всім нагадує, що УВП починається з двору. Територія УВП, виробничі і допоміжні приміщення

завжди утримуються у чистоті і порядку. Під'їзні дороги заасфальтовані. Навколо підприємства шумлять берези і каштани, посаджені членами колективу. Кожне робоче місце забезпечується необхідним обладнанням і утримується в порядку, щоб воно не було обтяжливим для робітника.

Колектив УВП п'ять разів виходив переможцем Всесоюзного огляду культури виробництва.

Вся діяльність трудівників спрямовується на забезпечення успішного виконання планових завдань по всіх техніко-економічних показниках і соціалістичних зобов'язань.

Багато в чому успіх справи забезпечується особистим прикладом керівника УВП, його директора Г. Г. Мигала — ветерана виробництва, наставника, дбайливого господаря.

9 жовтня цього року Геннадію Григоровичу сповнилося 50 років, 26 із яких він самовіддано трудиться у системі УТОГ, проявляючи максимальну чуйність до підлеглих. В цьому чи не найголовніший секрет його уміння працювати з людьми, вести їх за собою, забезпечуючи виконання народногосподарських планів. За 21 рік перебування на посту директора ніхто і ніколи не чув при розмові з ним підвищеного тону, хоч у голосі його завжди відчувається переконлива твердість.

В цьому, можна сказати, весь Мигаль, людина з державним підходом до справи, по-партійному принципова. Він уміє просто і дохідливо доводити до колективу суть рішень партії та уряду, організувати його на перетворення їх у життя. Ці його якості визначені і довірям трудящих. Він депутат Кам'янець-Подільської міської Ради народних депутатів, член президії Хмельницького облвідділу УТОГ.

Сьогодні УВП — це дружний, згуртований колектив. Живуть і працюють його члени у відповідності з одним із головних принципів морального кодексу будівника комунізму: один за всіх і всі за одного. Вірність цьому принципу виховує в них комуніст, директор УВП Геннадій Григорович Мигаль.

С. СЕМЕНКО.

На фото: Г. Г. Мигаль.

Крім успішного навчання, учениці спецгрупи глухих Краснолузького МПТУ Ворошиловградської області Галина Панченко і Галина Сишук (на знімку зліва направо) знаходять час і для відвідування бібліотеки. Зокрема, тут вони знайомляться з літературою, присвяченою 60-річчю Ленінського комсомолу.

Фото І. БЕРЕЗНЯКА.

ЕКСКУРСІЯ ДО МІНСЬКА

Щороку трудівники нашого підприємства проводять цікаві екскурсії та подорожі по країні. В них беруть участь передовики виробництва, активісти громадського життя. Нещодавно велика група трудівників Львівського підприємства «Силует» відвідала столицю Білорусії — місто-герой Мінськ. Ця подорож виявилася особливо хвилюючою.

Наш шлях проліг через Нововолинськ, Червоноград, Бобруйськ. І ось Мінськ зустрічає вечірніми вогнями. Красиве місто, відновлене велетенською працею радянських людей після руйнувань, що їх принесли фашистська навала. Вулиці широкі, багато зелені, квітів. Біля кожного житлового будинку дитячий майданчик.

Ранком наступного дня їдемо до села Хатинь. По дорозі мінаємо річку Світоч, аупняємося біля пам'ятника Якубу Коласу.

Та ось перед нами напис з сірого каменю — «Хатинь». Він насторожує, навіває тривогу і сум. Хатинь — село спалене фашистами. При вході височить пам'ятник Нескореній людині. Від пам'ятника

до місця спалення хатинців веде біла мармурова стежка, котра ніби символізує останню путь в житті людей. На місці сараю, де було спалено жителів села, поставлено гранітну покрівлю. А далі — сільська дорога з каменю, від якої до кожної садиби ведуть стежки. А будинків немає — на їх місці зруби, увінчані дзвонами. Відчинена хвіртка перед кожною оселею ніби запрошує зайти, і серце стискається від думки, що немає тут мешканців і ніколи не буде.

Завершує меморіал гранітний чотирикутник, в трьох кутах якого ростуть берізки, а в четвертому — вічний вогонь, пам'ять про кожного четвертого загиблого білоруса. Хвилина мовчання...

Відвідини Хатині, знайомство з величчям Мінськом, з білоруським народом — залишаться назавжди в нашій пам'яті.

С. СЕМОЧКО,
інструктор групи виробничого
навчання підприємства
«Силует».

м. Львів.

БЕСІДА
ДЕВ'ЯТА

ВИБІР ЖАНРУ

Отже, обрано тему, вивчено факти, осмислено події, і тепер можна сідати і писати. Але тут неминуче виникає питання про те, якої форми надати змістові. Власне, буває й так, що з самого початку творчого задуму визначається жанр, в якому треба підготувати матеріал. Скажімо, якщо треба викласти бесіду з приводу якихось питань, виникне потреба писати інтерв'ю. А живі спостереження з місця подій стануть основою для репортажу. Газеті дуже потрібні такі матеріали. Так само вимагає ретельної підготовки і попередньої орієнтації репортаж. Саме від вибору жанру залежить і форма викладу змісту. Тому слід настроюватись на такі вивчення і спостереження, які б дозволили максимально відобразити бачене.

Щоправда, не завжди доцільно писати репортаж. Іншого разу виникає потреба критичного осмислення і аналізу фактів з визначенням найтипівіших здобутків або прорахунків, і тоді краще написати кореспонденцію. Це — оперативний жанр, у якому дійсність подається у зіставленні, робиться аналіз, використовуються висловлювання людей, дається їм належна оцінка і робляться узагальнення та висновки. Звичайно, зовсім не обов'язково, щоб усі ці

компоненти були присутні у вашому матеріалі, важливо інше — переконливість аргументацій.

Ніщо так не дратує, коли автор в чомусь звинувачує людину, але не обгрунтовує свої думки і поспішно робить висновки. У кореспонденції також важливо подати живі картини дійсності, саме вони найкраще переконують замість загальних слів. Добре, коли кореспонденцію прикрашає яскравий вислів, образне слово, подано порівняльними даними, зроблено зіставлення фактів і на цьому ґрунті розвиваються основні положення. Коли ж факти говорять самі за себе, відпадає потреба у менторському тоні, у словах «слід», «потрібно», «необхідно» та інших, якими часто рясніють кореспонденції початківців. Так само не завжди обов'язково апелювати до партійного керівництва. Наприклад, підприємство не виконує план, це викликано певними причинами, але ми їх шукаємо не в обставинах, а в керівниках. Звичайно, і керівництво може бути винне, але наскільки корисно було б виявити і розкрити перед ним невикористані резерви, аніж кидати звинувачення. Отже, добре знання матеріалу допоможе об'єктивно змалювати становище і вказати шляхи досягнення мети.

Буває й так, що автор хоче ви-

добразити події у сатиричному плані. Що ж, він має на те право, і газета поповниться оригінальним матеріалом. Писати фейлетони дано не кожному, на це треба мати хист, бути людиною, як кажуть, з гумором. І братися за перо треба лише тоді, коли впевнений у свої сили, коли вигадав гумористичні ситуації, використав засоби пумору і сатири. Так, у фейлетоні можна вигадувати ситуації, надавати їм сатиричного забарвлення, щоб осміяти винуватців. Але самі факти перекручувати не дозволяється, так само як не можна й ображати гідності людини. Щоб цього не трапилось, слід ретельно перевіряти факти, і лише засвідчившись у тому, що вони мали місце, братися за перо. І ще одна порада. Фейлетон повинен мати позитивну орієнтацію, тобто критикуючи, викриваючи, не забуваймо про основу, про перспективу.

Однак, маючи уявлення про основні жанри журналістики, зовсім не обов'язково кожному виступати з фейлетонами і статтями, кореспонденціями і нарисами. Треба зважити на свої можливості і творчі інтереси, вдосконалюватись у одному або кількох споріднених жанрах газети. Наприклад, було б добре, щоб громадський кореспондент кваліфікувався у нарисо-

вому жанрі і забезпечував газету цікавими і колоритними розповідями про людей, а інший сміливо брався за гумористичні жанри. Не так просто написати і змістовну кореспонденцію, адже у ній треба передати свої спостереження, зробити узагальнення і висновки, щоб своїм виступом сприяти успішній справі.

Іноді запитують: як навчитися писати хороший нарис або репортаж, кореспонденцію або інтерв'ю? Звичайно, слід орієнтуватись у питаннях теорії жанрів. Але багато дає досвід, практика, ознайомлення з кращими публікаціями наших газет. Окрім того, важливо систематично працювати над словом і композицією своїх творів. В усякому разі сама практика підкаже вам у кожному окремому випадку, який жанр обрати. Найпростіше, звичайно, написати замітку, тут потрібно викласти лише цікаві факти і приклади. Складніше проаналізувати або змалювати картину чи образ герою. Спробуйте на прикладах своєї установи чи підприємства проаналізувати становище і зробити висновки. Або ж викладіть зміст бесіди з передовиком з питань, які цікавлять читачів, що сприятиме поширенню досвіду. Якщо ж «вистачить творчого пороху», розкажіть про цікаву людину, про її життя-буття, про інтереси і справи, знаходячи для цього характерні деталі і штрихи. Ось так і пишуть...

Г. ВАРТАНОВ.

ФІЗКУЛЬТУРА
І СПОРТМАСОВІСТЬ
І ЗДОРОВ'Я

Не балує погодою полтавчан нішня осінь. Але як тільки випадає погожий день, члени УТОГ використовують його для організованого відпочинку, зміцнення здоров'я.

Виїзди в район Лісних Полян, у мальовничі куточки Ворскли, на риболовлю, автотуризм по історичних місцях Полтавщини і України — стали улюбленим способом проведення вихідних днів для сімей Дручеських і Одарченків, Л. Титова, В. Мазепи, А. Гостюминського, О. Марчука, пенсіонера В. Шаповала та багатьох інших членів нашого Товариства.

Проте, найбільшою популярністю користується спартакіада «Бадьорість і здоров'я», яка проводиться в районі Лісних Полян. Члени Товариства охоче виїжджають на природу і беруть участь у багатоборстві комплексу ГПО. Девіз спартакіади: «Масовість і здоров'я» — втілено в життя.

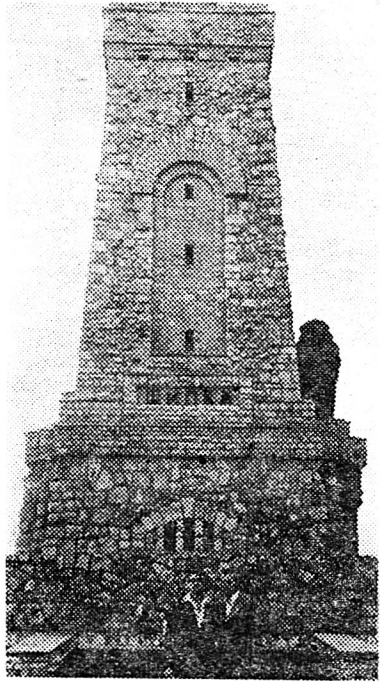
І. ЧЕРНЯК,
інструктор фізкультури Полтавського будинку культури.

ДОРОЖНІ
НОТАТКИ

Ми в Албєні — сучасному міжнародному курорті Болгарії. Живемо в самому центрі у готелі «Кардам». Лише 150 метрів відділяють нас від прибою.

Албєна — ім'я легендарної болгарки, котра загинула, але залишилась вірною у коханні своєму обранцю. У болгарів звичай — населені пункти, гори, ріки називати іменами реальних і легендарних осіб.

Архітектура курортного комплексу Албєни цікава, незвичайна, ступінчаста. Всюди зелено, квіти. Все тут зроблено для відпочинку.

Пам'ятник Свободи на горі Шипка. Висота монумента 31,5 метра.

Надвечір другого дня серед туристів нашої групи були вже перші обпалені сонцем.

Першу недалеку автобусну екскурсію робимо у Варну. Варна — перлина Чорноморського узбережжя Болгарії. У морському порту міста повним ходом йде спорудження причалів для парому Одеса — Варна. На переправі діятиме чотири пари — два болгарських і два радянських. Кожен за один раз зможе взяти 109 вагонів!

Варна — Одесос (по-древньому) — виникла у VI столітті до нашої ери, як грецька колонія. В середині VII століття нашої ери сюди вторглись праболгари, котрих витіснили з Півночі інші кочові народи. Розгромивши візантійську армію і злившись з місце-

ПО БРАТНІЙ БОЛГАРІЇ

Група членів нашого Товариства з міста Києва здійснила недавно подорож до Народної Республіки Болгарії. Туристи ознайомилися з визначними місцями та історією країни, зустрілися з глухими трудівниками.

Своїми враженнями про поїздку на Балкани ділиться інженер-конструктор Київського авіазаводу Григорій Максимович Майдебур. Нижче пропонуємо вашій увазі дорожні нотатки.

вими слов'янськими племенами, вони утворили Перше Болгарське Царство зі столицею Пліска. Воно проіснувало з 680 по 1018 рік. Нинішня Варна — красиве, чисте місто, мовне зелені і квітів. У ньому щоліта відбуваються різні міжнародні конгреси, симпозиуми, курси. У червні 1979 року тут пройде Міжнародний конгрес глухих.

Після Варни — поїздка у Толбухін, Каварну, Балчик. Толбухін — по-старому Добруджа — перше болгарське місто звільнене Радянською Армією від німецьких окупантів.

Балчик — за горою біля Албєни. До 1940 року входив до складу Румунії. Тут літня резиденція румунських королів з ботанічним садом, де росте більше трьох тисяч видів рослин. Клімат у Балчику сухий. Дощі рідкість, а тому кактуси тут почувають себе як на батьківщині — мають природну величину, цвітуть красивими, але без запаху квітами. Балчик також колишня велика і могутня грецька колонія. Тут скіфські царі чеканили свої монети. В Балчицькому музеї багата колекція римських, грецьких, скіфських монет.

Десятиденне перебування на пляжі закінчилося. Засмагли, зміцніли, прощались ми із чарівним, неповторним куточком Чорного моря. Наша далша дорога до Софії.

У Болгарії проживає багато турків. Вони живуть великими групами на північному сході і півдні країни. Тому в Шумені, де була наша перша ночівля, 20 відсотків міського населення — турки.

Наші болгарські друзі запросили до себе. З гордістю показали новий Палац культури глухих, зразковий гуртожиток готельного типу. Все в ньому добре продумано. Є окремі приміщення для чистого, брудного одягу, взуття. Є окремі кімнати для зберігання продуктів.

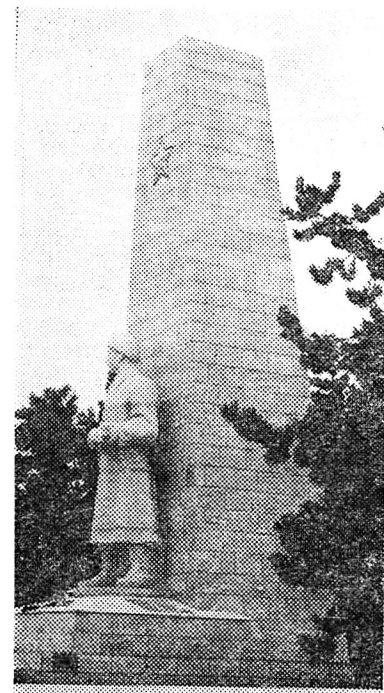
Підприємство Товариства глухих у Шумені виробляє меблі. Основний замовник — організація «Балкантурист». Болгарські глухі мають свою газету «Тишина». Серед

глухих Болгарії багато майстрів спорту.

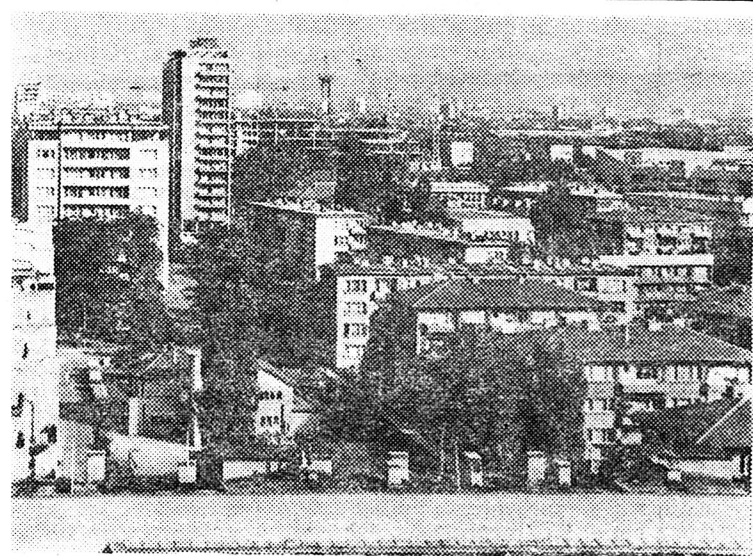
В супроводі двох гідів повернулись увечері до готелю «Мадара». Вранці — в дорогу. Проїжджаємо міста Лозницю, Попово, Горну Оряховицю і от уже передгір'я Балкан. Дорога петляє, піднімається вгору. Ще поворот вліво і внизу перед нами розгорнулась панорама окружного центру Велико-Тирново.

Місто розташоване амфітеатром на північних схилах Балканських гір. Різка петляючи через нього, протікає річка Янтра. Над нею височить гора Царевець, де розташована наполовину реставрована фортеця.

Тривала зупинка у Велико-Тирново не входила до програми нашої поїздки. Оглянувши фортецю і помилувавшись мальовничими краєвидами міста з Балдуїнової башти, пішли до автобуса.

М. ТОЛБУХІН. Пам'ятник воїнам Радянської Армії.

Софія. Вид на місто. Вдалині гора Вітоша.

Через годину ми у Габрово. Без зупинки проїжджаємо його і потрапляємо в передмістя Етєр. Тут знаходиться славетний Габровський етнографічний музей. В середині XIX століття у Болгарії посилено розвивалося мануфактурне виробництво, ремесла. Цей період і показано в музеї. Ми побачили як по-габровському «без мила» перуть одяг, покуштували ласощі, зроблені за рецептами середини минулого століття.

Повертаємось у Габрово. Зупинилися в готелі «Балкани». З висоти дванадцятого поверху добре проглядається місто. Як і Велико-Тирново, Габрово розташоване на схилах Балканських гір. Лише річка Янтра тут менша, мілкіша і тече долиною майже вздовж головної вулиці. Щороку у Габрово проводиться національний фестиваль гумору і сатири.

40 хвилин їзди звивистим гірським шосе — і ми біля перевалу. Значення Шипкінського перевалу надзвичайно велике. Це за висловом генерала Ф. Ф. Радєцького: Шипка — ворота для турків на північ, а для росіян — на південь. Не дарма болгарі говорять, що на верхов'ї Шипки народилась свобода болгарського народу.

Села Шипка і Шейново в Долині Троянд, яка знаходиться між паралельними гірськими хребтами. Її ширина 15—25 кілометрів. Гори захищають Долину Троянд від вітрів, створюють тут неповторний мікроклімат, сприятливий для вирощування масляної троянди. Ще на початку XVI століття Болгарія стала виробляти і постачати це масло. Нині вона — головний постачальник ефірного і трояндового

масла для парфюмерної промисловості Європи.

Один день провели у Копрівщині, багатій на історичні та архітектурні пам'ятки періоду Болгарського Відродження. Тут найздоровіший клімат у Болгарії. На вулицях впорядковані джерела із мінеральною водою. Будинки великі і красиві, оточені високими тинами з широкими ворітьми. Аркові мости через річку Топольницю надають Копрівщині особливої оригінальності. Звідси до Софії рівно сто кілометрів...

У столиці Болгарії ми оселились у готелі «Пліска». З 14 поверху оглядаємо панораму міста. На захід золотими куполами сяє храм Олександра Невського, на південь — гора Вітоша.

Софії більше п'яти тисяч років. На її гербі девіз: «Росте, але не старіє». Назва міста походить від непоказної маленької церкви святої Софії.

Вдень — автобусна екскурсія по місту. Особливу цікавість у Софії викликав стрілецький полігон Болгарської Народної Армії.

Софія дуже багата музеями, історичними пам'ятниками. Але час нашого перебування у Болгарії закінчувався. Тому ми відвідали лише найвидатніші пам'ятники, а увечері ходили у клуб глухих де з його відвідувачами дуже легко порозумілися.

Г. МАЙДЕБУРА,
інженер-конструктор
Київського авіазаводу.

Фото М. КОЗЛОВА.

Редактор П. БУЛАТОВ